

3. Bucuria și siguranța mântuirii

- 5:1-12 -

În 3:21-30 Pavel proclamă îndreptățirea prin credința în Hristos fără faptele Legii. Apoi, în 3:31-4:25 susține această îndreptățire cu autoritatea Vechiului testament prin exemplul credinței lui Avraam, tatăl tuturor celor ce cred. În fine, în 5:12-21, apostolul ne prezintă principiul reprezentării, explicându-ne că după cum Adam ne-a reprezentat în moarte, tot la fel Hristos, al doilea Adam, ne-a reprezentat în viață. Principiul reprezentării soluționează dilema îndreptățirii prin Hristos care poate fi formulată astfel: este drept ca să moară Hristos , Cel neprihănit, în locul meu, cel păcătos?

În mijlocul acestor trei pasaje ce se înlănțuiesc foarte bine din punct de vedere logic, Pavel găsește cu cale să scrie și primele 12 versete din capitolul 5. Stau și mă întreb care este rostul acestui pasaj? La o primă citire observ că Pavel insistă pe pacea și bucuria în nădejdea slavei lui Dumnezeu ce derivă din declararea noastră neprihăniți înaintea lui Dumnezeu. Cornilescu întitulează acest pasaj: "Roadele acestui fapt" (a faptului că suntem socotiți neprihăniți prin credința în Isus Hristos). Și într-adevăr, Pavel insistă pe câteva consecințe ale îndreptățirii noastre:

- avem pace cu Dumnezeu (1-2a);
- ne bucurăm în nădejdea slavei lui Dumnezeu (2b);
 - chiar și în neazuri (3-4);
 - nădejdea aceasta nu înșală (5-10);
- ne bucurăm în Dumnezeu (11).

De trei ori se repetă verbul "ne bucurăm", iar termenul "nădejde" este folosit la fel de trei ori. Se pare că este vorba de o celebrare a îndreptățirii noastre, Pavel insistând pe bucuria și nădejdea pe care îndreptățirea le aduce în viața creștină.

Avem pace cu Dumnezeu

Prima consecință a îndreptățirii noastre este că avem pace cu Dumnezeu. Există doar două stataturi înaintea lui Dumnezeu: fie avem pace cu El, fie suntem în vrăjmășie cu El, fie suntem dreți și curați înaintea Lui, fie suntem păcătoși, răzvrățiți și vrednici de pedeapsă.

Nu există cale de mijloc. Alegerea noastră de a trăi în afara autorității lui Dumnezeu, înseamnă de fapt vrăjmășie cu Dumnezeu, o reală declarație de război împotriva Creatorului. Este dovada că Îl urâm, că ne opunem împlinirii planurilor Lui, că lucrăm împotriva slavei Sale, umplându-i proprietatea cu urâciunile noastre. Din această perspectivă, este evident că avem nevoie de reconciliere, de pace cu Dumnezeu. Concluzia lui Pavel din 5:1 subliniază că îndreptățirea nu este un scop în sine. Scopul este reintrarea în relație cu Dumnezeu, reconcilierea cu Cerul. Noi nu suntem declarați dreți, de dragul de a fi dreți, ci pentru a avea pace cu Dumnezeu și pentru a putea reintra astfel în prezența Sa. De aceea, cel care vrea să fie socotit neprihănit prin har, prin credință, fără a dori să își dedice întreaga sa viață Creatorului, nu poate avea credința mântuitoare, ci are o credință înșelătoare, pământească, drăcească.

Pavel insistă de asemenea pe faptul că, deși suntem socotiți drepti pe baza credinței noastre, noi îi datorăm lui Isus Hristos faptul că am intrat în această stare de har. Credința noastră deci, deși reflectă alegerea noastră liberă, nu umbrește harul lui Dumnezeu prin Isus Hristos. Exemplul lui Avraam din cap. 4 ne ajută să înțelegem atât de bine acest lucru. Avraam nu ar fi îndrăznit niciodată să se laude că prin puterea lui și că prin credința lui l-a născut el pe Isaac. De ce? Căci credința sa presupunea din start o recunoaștere a neputinței sale totale și o încredere deplină doar în intervenția miraculoasă a harului lui Dumnezeu. La fel, credința noastră în Isus Hristos, include recunoașterea neputinței noastre totale și a lipsei oricărui merit, și a faptului că îndreptățirea noastră se datorează doar lucrării ispășitoare a lui Isus Hristos.

Putem observa bucuria lui Pavel când scrie 5:1. Parcă este vorba de un apogeu, de o sărbătoare, de o celebrare a reconcilierii cu Dumnezeu. Și această celebrare are la bază certitudinea pe care ne-o oferă harul. Cei care cred, nu nădăjduiesc că vor avea pace cu Dumnezeu, nu bănuiesc că au pace cu Dumnezeu, ci au acum și aici pace cu Dumnezeu și pot fi 100% siguri de acest lucru. Statutul de a fi declarați drepti ne oferă o certitudine deplină a împăcării noastre cu Dumnezeu. De vreme ce statutul nostru înaintea lui poate fi formulat astfel: "fără vină, fără pată, drept și curat 100%, vrednic de Împărăția Mea!", putem fi siguri că nu mai suntem văzuți ca vrăjmași, ci ca prieteni și slujitori devotați. Cât de diferită este calea credinței și a harului, de calea îndreptării prin faptele Legii. Cel care caută neprihănirea prin eforturile sale de a împlini Legea nu poate atinge niciodată certitudinea, siguranța, bucuria de avea pace cu Dumnezeu. El este condamnat la incertitudine, căci tot timpul mai apar eșecuri morale și niciodată nu se poate ști dacă faptele bune din prezent sunt suficiente pentru a anula cele rele din trecut, și dacă performanțele spirituale ale omului au satisfăcut cu adevărat înaltele standarde ale lui Dumnezeu.

Ne bucurăm în nădejdea slavei lui Dumnezeu

Oare ce înseamnă să te bucuri în nădejdea slavei lui Dumnezeu? În mod cert este o bucurie alimentată de speranța în ceva minunat care va avea loc în viitor. Și acest ceva minunat are legătură cu slava lui Dumnezeu. Pavel ne vorbește mai mult despre acest lucru în Romani cap.8 *"...dacă suferim cu adevărat împreună cu El, ca să fim și proslăviți împreună cu El. Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare care are să fie descoperită față de noi....Dar nu numai ea, ci și noi, care avem cele dintâi roade ale Duhului, suspinăm în noi, și așteptăm înfierea, adică răscumpărarea trupului nostru. Căci în nădejdea aceasta am fost mântuiți."* Nădejdea slavei lui Dumnezeu este deci speranța că vom vedea slava lui Dumnezeu și vom fi preschimbați întru slava divină. Îl vom vedea așa cum este, și vom avea un trup de slavă, în întregime eliberat de firea pământească. În cele din urmă scopul final al îndreptării noastre nu este nici acela de a avea pace cu Dumnezeu, ci acela de a avea o părtășie nemijlocită cu Dumnezeu în slavă. Deci justificarea noastră ne aduce bucuria unei reconcilieri prezente cu Dumnezeu și bucuria unei preschimbări în slavă ce va avea loc în viitor.

Viața celui declarat drept prin credință se caracterizează prin bucurie și celebrare. Dar bucuria, pentru a putea triumfa cu adevărat, trebuie să învingă doi dușmani: suferința și îndoiala. Deși suntem declarați drepti, viața noastră pământească rămâne presărată de multe necazuri și de multă durere. Oare nu vor umbri acestea bucuria creștină? În același timp, bucuria creștină este motivată de o promisiune cu privire la ceva care se va întâmpla în viitor, de o nădejde într-un viitor mai bun. Dar dacă această nădejde este una înșelătoare? Dacă Dumnezeu se va

schimba sau eu nu voi reuși să îmi duc credința până la capăt? Oare cum va rezista bucuria creștină sub asediul nemilos al îndoielii?

Bucurie în necaz

Primul obstacol pe care îl are de înfruntat bucuria reconcilierii este necazul. Necazul este necaz, adică el include disconfort, durere, tensiune, frământări interioare și dorința naturală să se încheie acea perioadă dificilă. Uneori visăm la încercări care să semene mai mult ca o plimbare liniștită în care mai avem de sărit câteva garduri de 0.5m. Încercarea seamănă mai mult cu escaladarea epuizantă a unei stânci colțuroase și alunecoase. Cum poate bucuria creștină să supraviețuiască necazurilor? Răspunsul lui Pavel este: „*ne păstrăm bucuria, căci știm...*”. Deci sursa triumfului bucuriei creștine asupra necazurilor nu este sentimentul, ci cunoașterea. În necazuri simțim durere. Cu toate acestea putem avea bucurie. Această bucurie poate coexista în mod paradoxal cu suferința, deoarece este ceva mai mult decât o stare de beatitudine. Ea este mai degrabă o pace susținută de o cunoaștere profundă. Chiar dacă un om simte durere din pricina prezentului, el în același timp poate experimenta și bucurie din pricina viitorului. Oare ce simte un orb după operație când are dureri cumplite la ochi, dar când știe în același timp că prezența durerilor mari este semnul reușitei operației și că în curând acestea vor înceta, iar el va vedea din nou?

Noi vorbim despre bucurie în general sau despre bucuria reconcilierii, dar din context este vorba în primul rând de bucuria nădejii gloriei lui Dumnezeu întemeiată pe bucuria reconcilierii noastre prezente. Este important când studiem acest pasaj să ne amintim că Pavel se concentrează asupra nădejii viitoare și a bucuriei pe care o generează acesta în viața creștină.

Da, putem simți pace și bucurie, chiar în mijlocul durerii, iar aceasta este susținută de cunoaștere și nu este o stare de beatitudine spontană. Absența unei cunoașteri profunde nu doar că înseamnă și absența bucuriei, dar poate și amplifica durerea încercării. În mijlocul durerii, cel declarat drept se poate întreba: „Oare m-a părăsit Dumnezeu, oare de ce mă pedepsește? Oare nu mai sunt socotit drept? Această îndoială poate amplifica durerea și disperarea. Astfel, o cunoaștere profundă ne ferește de disperări nejustificate și ne dăruiește bucurie chiar în mijlocul furtunii. Întrebarea la care trebuie imperios să răspundem acum este: ce trebuie să știu pentru ca să îmi păstrez bucuria reconcilierii în mijlocul necazurilor? Primul lucru pe care trebuie să îl știm este că necazul aduce răbdarea. Acest lucru este adevărat dacă noi nu ne sustragem prin compromis necazurilor și nu ne răzvrătim față de Dumnezeu din pricina suferinței. Odată ce am cedat, nu mai putem vorbi de răbdare. Răbdarea este cea de care avem nevoie ca să nu cedăm, ca să rezistăm presiunii. Dar de ce este așa important să știm că aduce răbdare? Este destul de logic și la mintea cocoșului. Nu mi se pare o cunoaștere spirituală atât de profundă. Cunoașterea profundă începe atunci când conștientizăm care este rodul răbdării. Într-adevăr, răbdarea este un mijloc spre ceva, un minunat instrument pentru un obiectiv minunat. Despre ce să fie vorba?

Pentru a putea să răspund la această întrebare trebuie mai întâi să rezolv o dilemă, și anume dilema traducerilor, căci acest obiectiv minunat este tradus diferit. Astfel, avem:

- biruința în încercare (Cornilescu);
- caracter dovedit, confirmat (proven character – NASB);
- caracter (NIV);
- dovadă (A. Marshal Interlinear).

În greacă apare un singur termen, substantivul „δοκιμην” care înseamnă: încercare, dovadă, probă, și mai apare în 2 Cor.8:2, 13:3, Filipeni 2:22. În contextul din Romani 5 el semnifică mai degrabă dovadă, probă. Traducerile din engleză se pare că mai degrabă interpretează decât traduc.

Ele merg pe varianta că încercarea ne modelează caracterul prin răbdare, ceea ce este corect din punct de vedere teologic, dar s-ar prea putea să nu fie sensul intenționat de Pavel în Romani 5. Pavel insistă că este vorba de o dovadă care aduce

nădejdea. Este interesant că el nu detaliază această dovadă. Despre ce dovadă ar putea fi vorba? Ce anume și pentru ce anume? Din context, am putea spune că răbdarea este dovada pentru nădejde. Cu alte cuvinte răbdarea reprezintă o probă care susține autenticitatea și credibilitatea speranței. Într-adevăr, nădejdea proslăvirii împreună cu Dumnezeu (căci despre ea este vorba – vezi 5:2) este o promisiune viitoare despre ceva nevăzut. Avem nevoie de dovezi pentru consolidarea ei. O dovadă importantă este adusă tocmai de răbdarea din încercare. Dar oare cum?

Ar putea fi două interpretări:

1. fie răbdarea este dovada însăși;
2. fie răbdarea generează un altceva care reprezintă dovada autenticității nădejzii creștine.

Dacă răbdarea este dovada însăși, atunci putem spune că răbdarea este o trăsătură a unui Dumnezeu Îndurător și Îndelung Răbdător, și astfel, în încercare divinul se coboară în om, iar omul poate degusta astfel mai intens slava viitoare. Deci slava viitoare poate fi degustată acum și aici, iar încercarea care aduce răbdare este un prilej special al unei degustări copioase. Această degustare prezentă a slavei viitoare este o dovadă a autenticității și veridicității nădejzii gloriei lui Dumnezeu.

Dacă răbdarea generează un altceva, atunci acest altceva ar putea fi caracterul sau chipul lui Hristos zidit în noi. Este vorba tot despre coborârea divinului în om și despre degustarea slavei viitoare, însă de această dată „ospățul de slavă” nu se limitează la un singur fel (răbdarea), ci este o masă bogată și diversă care cuprinde nesfârșitele și minunatele fațete ale chipului slăvit al lui Hristos. Modalitatea prin care este consolidată nădejdea este aceeași: prin degustare căpătăm siguranța cu privire la veridicitatea promisiunilor viitoare. Slava viitoare nu este o himeră. Ea poate fi degustată acum și aici, și mai ales prin încercare; căci încercarea este dalta prin care Marele Artist ne modelează asemenea chipului Fiului Său.

Nădejdea aceasta nu înșeală

Al doilea obstacol cu care se confruntă bucuria în nădejdea slavei lui Dumnezeu este îndoiala. Aceasta poate să apară din mai multe motive. Îndoiala la care se referă Pavel aici are în vedere credințioșia lui Dumnezeu și ar putea fi formulată astfel: „Oare Dumnezeu va fi credincios să finalizeze ceea ce a început? Oare El ne va oferi resurse suficiente pentru a ne duce mântuirea până la capăt? Dacă mai târziu Se va răzgândi și nu Își va mai împlini promisiunea de a ne proslăvi împreună cu Fiul Său?”. Pavel alungă îndoiala înălțând dragostea lui Dumnezeu. El este convins că Dumnezeu va fi credincios făgăduințelor Sale din pricina dragostei fără margini a lui Dumnezeu pentru noi. Într-adevăr, dacă știi că o persoană te iubește cu adevărat, atunci ai certitudinea că el își va împlini și promisiunile făcute ție. Dar nu numai Pavel are acces la dragostea lui Dumnezeu, ci noi toți, deoarece ne-a fost turnată

în inimile noastre prin Duhul Sfânt.

Și din nou, Pavel ne explică faptul că experimentarea acestei iubiri divine nu înseamnă în primul rând sentimente și emoții spontane, ci o cunoaștere profundă prin contemplarea jertfei lui Hristos. Preocuparea lui Pavel este să accentueze siguranța mântuirii noastre din perspectiva credințioșiei lui Dumnezeu de a finaliza ceea ce a început în noi, și de a-și împlini făgăduințele Sale minunate.

Această siguranță oferă sens bucuriei noastre în nădejdea proslăvirii cu Hristos. El aduce ca și argument pentru această siguranță dragostea lui Dumnezeu deja manifestată în trecut, în prima fază a mântuirii noastre.

Prima fază a mântuirii noastre (îndreptățirea) a necesitat jertfa lui Hristos. Aceasta a fost faza cea mai dificilă a mântuirii din perspectiva costurilor pe care Dumnezeu și le-a asumat. Pentru a ne deschide mintea să înțelegem cât de greu i-a venit lui Hristos să moară pentru noi (și deci, cât de mare a fost dragostea lui pentru noi!) Pavel ne provoacă la un exercițiu de empatie. El ne pune pe noi în situația de a muri pentru cineva. Și într-adevăr, cu greu am muri chiar pentru un om cinstit, iar pentru un om bun (mai ales dacă ne-a făcut nouă bine și este binefăcător) poate s-ar găsi cineva dintre noi să moară pentru a-l salva pe el de la moarte (de exemplu să ne donăm un organ vital pentru cineva pe moarte). Dar dacă noi ne-am da viața cu greu chiar pentru binefăcătorul nostru, atunci în mod cert, dacă ar fi vrăjmașul nostru (de exemplu cel care ne-a molestat fiica care acum suferă de tulburări psihice extreme de grave în urma abuzului) cu nici un chip nu am fi dispuși la sacrificiul suprem. Dacă nouă ne este imposibil să murim pentru vrăjmașii noștri, oare lui Dumnezeu, Dreptatea Însăși, Cel care a pus în noi simțul dreptății, i-a fost ușor să Își dea la moarte singurul Său Fiu pentru noi, vrăjmașii Lui? Singurul lucru care L-ar fi putut motiva a fost o dragoste infinită pentru noi, o dragoste dumnezeiască, de neînțeles pentru pământenii. Și dacă El Și-a arătat această dragoste și a făcut acest imens sacrificiu pentru realizarea primei faze a mântuirii noastre, atunci ce absurd și nejustificat ar fi să ne gândim că Dumnezeu Se va răzgândi pe drum și nu va finaliza ceea ce a început.

Și putem fi siguri că, după cum Dumnezeu nu a ezitat să înfăptuiască prima fază a mântuirii, nu va ezita să o realizeze nici pe a doua. Și aceasta cu atât mai mult cu cât înfăptuirea primei etape a mântuirii noastre a fost infinit mai dificilă decât realizarea celei de-a doua. Acest lucru poate fi ilustrat prin următorul tabel (inspirat din v.9-10):

	<i>Prima etapă a mântuirii</i>	<i>A doua etapă a mântuirii</i>
Misiunea lui Hristos pentru noi	Să moară, să poarte povara păcatului nostru, despărțire de Tatăl, durere infinită.	Să trăiască în noi în Duhul Sfânt, fapt ce oferă satisfacție și bucurie unui Dumnezeu al vieții.
Statutul nostru în momentul îndeplinirii misiunii	Vrăjmași ai lui Dumnezeu, plini de ură față de Dumnezeu, rădăciți, fără putere de a face binele, respingători.	Declarați drepti, albi ca neaua, fără pată în chii cerului, regenerați, transformați, împuterniciți să facem binele.

Dacă Dumnezeu a înfăptuit pentru noi ceea ce era mai greu și când noi nu îi oferim nici un motiv de bucurie, cu atât mai mult va face pentru noi ceea ce este infinit mai ușor (să trăiască decât să moară) când noi suntem transformați și îi oferim motive nebanuite de satisfacție și bucurie. Siguranța mântuirii noastre se întemeiază pe credințioșia lui Dumnezeu, iar încrederea noastră în credințioșia lui Dumnezeu se întemeiază pe cunoașterea dragostei lui Dumnezeu revelată în moartea Fiului Său.

Cred că este necesar să mai zăbovim puțin asupra expresiei: „*vom fi mântuiți de mânia lui Dumnezeu prin viața Lui.*” Ce să însemne acest lucru? În primul rând suntem izbăviți de mânia lui Dumnezeu pe drumul mântuirii.

Într-adevăr, mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer împotriva oricărei necinstiri și nelegiuri a oamenilor. Deci, chiar după îndreptățirea noastră, păcatul atrage manifestarea mâniei lui Dumnezeu peste noi. Pentru a fi izbăviți de manifestarea acestei mâni trebuie, în primul rând, să perseverăm în ascultare de Dumnezeu. Aceasta e norma vieții creștine. Și dacă totuși păcătuim (ca excepție), păcatul trebuie imediat luat de pe noi pentru a nu atrage asupra noastră mânia lui Dumnezeu. Pentru ambele situații avem absolută nevoie de viața lui Hristos. Astfel, pentru a putea rămâne în ascultare de Dumnezeu, avem nevoie ca Hristos să trăiască în noi prin Duhul Sfânt. Fără această putere divină suntem neputincioși în a împlini

standardele înalte ale Legii lui Dumnezeu. Este ceea ce spune Pavel în Galateni: „*Am fost răstignit împreună cu Hristos, dar nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine. Și viața pe care o trăiesc acum în trup, o trăiesc în credință în Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și s-a dat pe Sine Însuși pentru mine.*” (Gal.2:20).

Și dacă păcătuim, avem nevoie de viața lui Isus Hristos ca Mare Preot la dreapta Tatălui, de Hristos ca Mijlocitor pentru noi, ca prin El să căpătăm iertarea deplină pentru căderile noastre. Și nu în cele din urmă, avem nevoie și de viața lui Isus Hristos în ziua mâniei finale a lui Dumnezeu. El trebuie să continue să pledeze pentru cauza noastră și să ne ofere neprihănirea Lui și să trăiască prin noi toată veșnicia. Vom rămâne dependenți de viața Lui pentru totdeauna.

Dar ne și bucurăm în Dumnezeu

Pare ciudat modul în care își începe Pavel v.11: „*Și nu numai atât, dar ne și bucurăm în Dumnezeu...*”. Stau și mă întreb: oare ce se poate mai mult de atât, și dacă până acum nu a fost vorba tot despre bucuria lui Dumnezeu? Cred că putem înțelege acest verset dacă observăm faptul că mai sus Pavel a insistat pe bucuria ancorată în viitor și interpretăm expresia „*ne bucurăm în Dumnezeu*” ca pe o bucurie ancorată în prezent. Deci, noi ca și creștini nu ne bucurăm doar de nădejdea întâlnirii cu Domnul în slavă, ci ne bucurăm de Domnul și cu Domnul acum și aici. Noi nu doar așteptăm, ci și degustăm. Părtășia cu Dumnezeu va fi desăvârșită în viitor, dar ea este reală și minunată din această viață.

După ce Pavel ne-a ancorat puternic în nădejdea viitoare și ne-a adus suficiente argumente pentru a demonstra că această nădejde nu poate dezamăgi, acum simte nevoia să echilibreze puțin balanța temporalității beneficiilor mântuirii și ne amintește că, deși marea răsplată nu a venit încă, noi ne putem bucura de Dumnezeu acum și aici.

Pasajul 5:1-11 celebrează îndreptățirea cu Dumnezeu. Pavel pornește de la realitatea justificării noastre prin Hristos, pentru a înălța bucuria ce trebuie să caracterizeze viața creștină. Această bucurie este pertinentă din pricina beneficiilor prezente și viitoare ale mântuirii, care nu reprezintă o speranță înșelătoare.

Pavel înalță deopotrivă siguranța mântuirii noastre și credințioșia lui Dumnezeu pentru a finaliza ce a început cu noi. Fără această certitudine nu mai putem vorbi despre o viață de bucurie. Bucuria noastră se întemeiază pe siguranța mântuirii noastre, iar siguranța mântuirii noastre se bazează pe credințioșia și puterea lui Dumnezeu. Și în sfârșit, garanția credințioșiei lui Dumnezeu este dragostea sa fără margini revelată la cruce.